

STORTINGET

Representantforslag 248 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Ingrid Fiskaa, Mona Fagerås, Kathy Lie og Marian Hussein

Dokument 8:248 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingrid Fiskaa, Mona Fagerås, Kathy Lie og Marian Hussein om at ingen hjelpetrengende ufrivillig skal dø alene i eget hjem

Til Stortinget

Bakgrunn

Dagbladet har gjennom artikkelserien «De døde alene» dokumentert en alvorlig og voksende utfordring i vårt samfunn: Mange mennesker dør alene i sine hjem og blir liggende uoppdaget i uker og måneder. Statistikken er rystende: 451 personer har ligget døde i boligene sine i mer enn én uke før de ble funnet, 205 personer har ligget døde i mer enn tre uker, og 57 personer har blitt liggende i over to måneder. Tallene gjelder for de siste fem årene, og utviklingen går i feil retning. I perioden 2019–2023 lå personer som døde alene, i snitt dobbelt så lenge som i den foregående femårsperioden.

Eksemplene er hjerteskjærende. Tor (63) lå død i en omsorgsleilighet i nesten et halvt år, til tross for at booppfølgingstjenesten holdt til noen etasjer under. Han ble funnet av et vedlikeholdsfirma. Sami (64) lå død i tre uker i en kommunal bolig, før han ble oppdaget gjennom et vindu. Han døde trolig av lungebetennelse og var sterkt avmagret. «Björg» (60) ble funnet etter 3,5 måneder, trolig død av lungesykdom og avmagring. Dette

er uverdige dødsfall i et samfunn som skal være tuftet på omsorg, trygghet og fellesskap. Ensomhet, isolasjon og manglende helse- og omsorgstjenester er en viktig del av forklaringen.

Røde Kors har i sin rapport «Glemt i eget hjem» fra 2022 dokumentert at ensomhet og manglende oppfølging rammer mange eldre. 40 pst. av Røde Kors' besøksvenner mener deres besøksverter ikke får tilstrekkelig hjelp fra kommunen, 49 pst. av besøksvennene tror deres besøksvert ofte er ensom, og blant hjemmeboende eldre over 75 år melder 6 pst. at de ikke får nok hjelp fra kommunen, mens 39 pst. av aleneboende eldre sier at de føler seg ensomme.

Rapporten peker på nødvendige tiltak som innføring av eldrekoordinatorer i alle kommuner, tilbud om meningsfulle aktiviteter, og forebyggende hjemmebesøk for å identifisere ensomhet og hjelpebehov tidlig. Samarbeidet med frivillige organisasjoner må styrkes gjennom forpliktende avtaler som tydeliggjør oppgaver og ansvar mellom kommunene og frivillige aktører.

Ingen skal dø alene og bli liggende uoppdaget fordi fellesskapet ikke fanger opp faresignalene. Kommunene må etablere rutiner som gjør det lettere å reagere på tegn som oppsamling av post og aviser, manglende kontakt med hjemmetjenesten eller uforklarlig fravær fra sosiale aktiviteter. Ensomhet er et alvorlig folkehelseproblem, og det må handles nå for å forebygge tragedier som dem Dagbladets artikkelserie har avdekket. Dette er en verdighetsutfordring som forplikter alle til handling.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen i samarbeid med KS (Kommunesektorens organisasjon) utarbeide en overordnet nasjonal handlingsplan for hvordan en kan forhindre at aleneboende hjelpetrengende – særlig eldre – dør ensomme i eget hjem.

10. april 2025

Ingrid Fiskaa

Mona Fagerås

Kathy Lie

Marian Hussein